

Riigihangete Vaidlustuskomisjon
Tallinna linn, Endla tn 13
vako@fin.ee

30. oktoobril 2024a.

Vaidlustuse esitaja SAK Fond Sihtasutus
Registrikood 90006224
J.Vilmsi 47, Tallinn

Esindaja Karmo Neider
S&K Legal OÜ jurist
karmo@sklegal.ee

Hankija Riigi Tugiteenuste Keskus
Registrikood 70007340
Lõkke tn 4, Tallinn

VAIDLUSTUS

Hankija 21.10.2024.a. otsusele riigihankes viitenumbriga 281334 „Annetatud ja päästetud toidu kogumine ja jagamine enim puuduskannatavatele inimestele (Sotsiaalministeerium)“ Sihtasutus Eesti-Hollandi Heategevusfondi pakkumise edukaks tunnistamisele

Vaidlustuse asjaolud

1. Hankija poolt on läbi viidav riigihankes viitenumbriga 281334 „Annetatud ja päästetud toidu kogumine ja jagamine enim puuduskannatavatele inimestele (Sotsiaalministeerium)“.
2. Viidates siinkohal hankedokumentidele¹ ning vaidlustuse motiive peatub vaidlustuse esitaja siinkohal üksnes pakkumuste hindamisele ja millised olid/on „disainitud“ viisil, millega enim punkte oli võimalik teenida mitte pakkumuse maksumusega (andis maksimaalselt 35 punkti) vaid teenuste kirjeldamisega (maksimaalselt 45 punkti), lisaks oli/on võimalus teenida 20 punkti meeskonna ja nende rollide kirjeldamise, projektijuhi kogemuse ning sotsiaalsete väärtuste edendamise (so selliste väärtuste kirjeldamisega)
3. Siit jätkates toob vaidlustaja esile 21.10.2024.a. kirjaga (kättesaadav allviidatud riigihangete lehe lingilt) teavitas hankija, et kõikide hanke osade suhtes tunnistati edukaks pakkujaks Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond. Ühtlasi on toodud kirjas esile punktide jagunemine ning millest nähtuvalt on teenuste kirjeldamise hindamisel omistatud Sihtasutusele Eest-Hollandi Heategevusfond kõikides kategooriates maksimumpunktid, seevastu kui vaidlustajale on omistatud:

¹ <https://riigihanked.riik.ee/rhr-web/#/procurement/7495684/notices>

- 3.1. Tegevuse- ja ajakava kirjelduse eest minimaalsed 1 punkti (keskmine võimalik hinne 5 punkti ja maksimaalne võimalik hinne 10 punkti)
- 3.2. Pakkuja nägemuse kirjeldamisest teenusest lähtuvalt hanke eesmärgist ja oodatavatest tulemustest, annetuste kogumisest ja jagamisest minimaalsed 7 punkti (keskmine võimalik hinne 14 punkti ja maksimaalne võimalik hinne 10 punkti):
- 3.3. Pakkuja nägemuse eest teenuse taristust ning selle kasutamisest keskmised 3 punkti (minimaalne 1 punkt ja maksimaalne 5 punkti).

4. Märkimistvääriks on hankija poolt edastatud otsuse puhul ka see, et Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfondi teenuse osutamise kirjeldus on kaitstud ärisaladusega.

Vaidlustaja nõue ja selle põhjendused

5. Vaidlustaja palub käesolevaga tühistada hankija otsus Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfondi pakumuse edukaks tunnistamisest. Vaidlustust motiveerib vaidlustaja järgnevaga.
6. Vaidlustaja leiab esmalt, et tema poolt esitatud teenuse kirjeldus on vaidlustuse punktides 3.1.-3.3. saanud põhjendamatult madalad punktid.
7. Käsitledes neid lähemalt märgib vaidlustaja, et on esitanud teenuse kirjeldusega detailse tegevuskava, kus lisaks tellija poolt kirjeldatule on välja toodud lisandväärtust pakkuvaid tegevusi, sh üritusi. Pakutud tegevus- ja ajakava on hankelepingu kvaliteetseks täitmiseks mõistlik ja objektiivselt põhjendatud. Lisaks on väljapakutud hankija poolt aktsepteerimist leidvaid täiendavaid tegevusi. Vaidlustaja märgib selliselt, et antud 1 punkt ei ole objektiivselt põhjendatav.
8. Vaidlustaja on esitanud ka põhjaliku kirjelduse oma kavandatavast töökorraldusest ja koostööpartnerite rollist süsteemis. Samuti on pakkuja poolt põhjalikult läbi mõeldud ja kirjeldatud annetajate ja koostööpartnerite leidmise protsess, nende kaasamine ja koostöö. Pakkuja on koostanud detailse ülevaate teenuse osutamisest, sh annetuste kogumine, jagamine abivajajatele, koostööpartnerite, vabatahtlike, sh sihtrühma kaasamise protsessist, sihtrühma abistamise ja nõustamise korraldamise protsessist ning abivajajate leidmiseks tehtavast teavitustööst ja toimivuse tagamise alternatiividest. Jällegi, vaidlustaja märgib sellisele, et antud 7 punkti ei ole objektiivselt põhjendatud.
9. Objektiivselt põhjendatud ei ole ka teenuse taristu kirjeldamise eest antud 3 punkti olukorras, milles vaidlustaja on põhjalikult seda kirjeldanud.
10. Vaidlustaja toob järgnevalt esile (ja põhjendades samaaegselt ka enda õiguslikku huvi), et olukorras, milles vaidlustajale oleks omistatud vaidlustuse punktides 3.1.-3.3. loetletud kategooriates maksimumpunktid või isegi keskmise hinne, osutunuks edukaks pakkujaks nimelt vaidlustaja.

11. Nii on hanke osa 1 eest edukaks pakkujaks tunnistamisest puudu 13,07 punkti, osa 2 eest 8.70 punkti, osa 3 eest 13.07. punkti, osa 4 eest 6.51 punkti, osa 5 eest 10.89 punkti ja osa 6 eest 24,01 punkti.
12. Seega ei vajaks vaidlustaja hankel edukaks tunnistamisest osade 1-5 isegi mitte seda, kui tema kirjeldust hinnataks igal juhul maksimumhinnetega.
13. Vaidlustaja märgib järgnevalt, et vaidlustatavast otsusest ei selgu tegelikkuses see, kuidas on teenuse kirjeldust hinnatud. Vaidlustaja peab silmas seda, kas tegemist on võrdleva hinnanguga või mitte. Vaidlustaja peab eeltoodut oluliseks, kuivõrd praegusel juhul peab ta ilmselgelt eeldama seda, et kasutatud ongi võrdlevat hinnangut – nagu vaidlustaja on esile toonud, vastas tema poolt koostatud ja esitatud teenuse kirjeldus objektiivselt hinnatuna hanke maksimumhinnetele või mõnede hanke osade puhul kasvõi keskmisele hindele. Vaidlustaja toob seejuures esile, et hankija enda nõudel täpsustas/sisustas juba esitatud teenuse kirjeldust pärast pakkumuse esitamist korduvalt.
14. Vaidlustaja pöörab tähelepanu, et hankedokumendid lubavad iseenesest ka võrdlevat hinnangut. Nii sedastavad need tingimuse, mille kohaselt „*Hindamiskriteeriumide „Teenuse kirjeldus“ ja „Meeskonna kirjeldus ja projektijuhi varasem kogemus“ hindamisel võivad hindajad omavahel võrrelda pakkujate esitatud kirjeldusi*“.
15. Pöörates tähelepanu sõnale võivad, on vaidlustaja seisukohal, mille kohaselt ei tohtinud hankija praegusel juhul võrdlevat hinnangut (sellist hindamismeetodit kasutada). Vastupidisel juhul ei oleks aga võimalik järgida riigihangete eesmärki, milleks on tagada hankija rahaliste vahendite läbipaistev, otstarbekas ja säästlik kasutamine, isikute võrdne kohtlemine ning konkurentsi efektiivne ärakasutamine riigihankel (RHS § 2) ega ka riigihanke korraldamise üldpõhimõtteid (RHS § 3) mille kohaselt tegutseb hankija riigihanke korraldamisel läbipaistvalt, kontrollitavalt ja proportsionaalselt.
16. Kirjeldatud eesmärki ega põhimõtteid ei ole võimalik järgida aga olukorras, milles Sihtasutus Eesti-Hollandi Heategevusfond on „katnud“ enda teenuse kirjelduse ärisaladusega ja mida arvestavalt ei ole võimalik tegelikkuses kontrollida, milline oli võrreldav teenuse kirjeldus ja tegelikkuses seda, kas selline teenuse kirjeldus vääriskriteeriume.
17. Vaidlustaja märgib siinkohal, et seab tegelikkuses kahtluse alla üleüldse selle, kas ärisaladusega on võimalik „katta“ pakkumuse osa, mis on sisaldab hinnatavaid kriteeriume.
18. Nii sedastab RHS § 46¹ lg 2, et ärisaladusena ei või pakkuja märkida pakkumuste hindamise kriteeriumidele vastavaid pakkumus iseloomustavaid numbrilis näitajaid. Samuti ei kvalifitseeruks teenuse kirjeldus ärisaladuseks ka EKTÄKS § 5 lg 2 mõistes. Eelneva ilmetamiseks toob avaldaja esile, et jääb täiel määral arusaamatuks,

kuidas võiks olla ärisaladuseks näiteks puudustkannatavatele isikutele korraldatavad üritused, aga näiteks ka pakkuja soovitud teenuse osutamise ajakava.

19. Kuigi vaidlustaja seab siinkohal kahtluse alla selle, kas üldse saaks ärisaladusega kaetud ja hinnatavat pakkumise osa pakkumise hindamisel arvesse võtta, tähendab see nõ minimaalselt seda, et hankija ei tohi kasutada pakkumuste võrdlemisel nõ võrdlemismeetodit ehk hindamisviisi, millega pakkumusi võrreldakse omavahel. Olukorras, milles üks ja edukas pakkumus on ärisaladusega kaetud, on RHS § 2 ja § 3 loetletud eesmärde ja põhimõtete järgmine mitte üksnes kaheldav vaid tegelikkuses võimalu.
 20. Kirjeldatud eesmärgid ega põhimõtted ei ole kontrollitavad samuti ka osas, milles hankija ei ole ka pakkumiste võrdlemise järel teinud teatavaks hindamise protokollu.
 21. Nimelt sedastavad hankedokumentid, et pakkumusi võrreldakse ja hinnatakse vähemalt kolme sõltumatu hindaja poolt konsensuslikult ning llähtuvad hindamisel riigihanke alusdokumentides esitatud hindamismetoodikas kirjeldatud põhimõtetest ning esitavad hindamise põhjendatud tulemused kollektiivses protokollis, mis on kõigi hindajate poolt allkirjastatud.
 22. Tuleb tõdeda, et seesugust protokollu esitatud ei ole ja mida arvestavalt ei ole võimalik kontrollida ka seda, millist hindamismetoodikat on kasutatud. Olukorras, milles vaidlustaja on esitanud üksikasjaliku teenuse kirjelduse, on vastanud täpsustavatele küsimustele ning omab 20-aastast kogemust hankega soovitud teenuste osutamiseks (ja suudab seega
- Taotlus hanke peatamiseks*
23. Tuginevalt RHS § 193 esitab Vaidlustaja käesolevaga taotluse Hanke peatamiseks.
 24. Vaidlustaja toob järgnevalt esile, et käesoleva vaidlustuse eesmärgiks ei ole kahju hüvitamine (Vaidlustaja hinnangul ei saakski ta täna sellist nõuet esitada), millise nõude esitamise korral hanke peatamiseks ilmselgelt vajadus ning põhjus puuduks. Juba märgitult, vaidlustaja eesmärgiks on käesoleva vaidlustusega saavutada olukord, milles tunnistataks hankija otsus Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond pakkumuse edukaks tunnistamiseks kehtetuks. Seda kõikide hanke osade suhtes.
 25. Hanke peatamata jätmine toob aga endaga paratamatut kaasa olukorra, milles sõlmitakse hankeleping pakkujaga, kelle pakkumus ei olnud mitte üksnes pakkumuse maksumuse osas soodsaim, aga tegelikkuses ka pakkujaga, kelle puhul ei ole üleüldse teada, kas hankedokumentides nõutaval kujul teenuse kirjeldus on esitatud (kuivõrd see on kaetud ärisaladusega)
 26. Selle väljaselgitamist (sh seda, kas pakkujaid on koheldud ebavõrdselt) tagabki vaidlustaja õiguseid riivamata käesoleval puhul vaid hanke peatamine. Osundades vaidlustuses toodud asjaoludele on vaidlustaja veendunud, et on veenvalt enda

kahtluseid põhjendanud ja mida arvestavalt võib esitatud vaidlustus olla ka perspektiivselt edukas.

Menetluslikud küsimused

27. Vaidlustaja lisab käesolevale maksekorralduse lõivu tasumisest RHS § 58 lg 1 p 1 sätestatud suuruses. Vaidlustaja teatab ühtlasi, et jätab Vaidlustuse läbivaatamise viisi (so kirjalikult või nn istungimenetluses) vaidlustuskomisjoni otsustada.

Ülaltoodust tulenevalt

palun

1. Peatada tervikuna riigihange nr 281334
2. Tühistada hankija 21.10.2024.. otsus Sihtasutuse Eesti-Hollandi Heategevusfond pakkumuse edukaks tunnistamiseks

Lisad

1. Maksekorraldus lõivu tasumisest
2. Volikiri

Lugupidavalt

Karmo Neider